

Marcanti College

"Een veilige school voor iedereen"

- ✓ dus ook voor homo- en lesbisch personeel en leerlingen

2003 homobeleidsplan

Voorwaarde:

Homobeleid onderdeel van het algemene veiligheidsbeleid

Het Marcanti College wil een veilige school zijn voor iedereen.

In 2003 stemde het team van het Marcanti College in met het homobeleidsplan.

Dit beleidsplan werd tijdens een aantal workshops, onder deskundige leiding, door de werkgroep "homo-emancipatiebeleid" opgesteld.

De werkgroep bestond uit docenten, leerjaarcoördinatoren, vertrouwenspersonen, counselors, een teamleider, kortom uit alle geledingen van de school.

Tijdens de introductie en bespreking van het beleidsplan op de teamvergaderingen werd het plan door een aantal docenten toegelicht.

Door de grote inbreng van het team zijn we bij de uitvoering van het beleid niet op weerstanden gestuit.

Voordat ik u meer ga vertellen over het beleidsplan wil ik eerst een tussenstap maken.

Een homobeleidsplan kan nooit op zichzelf staan. Het heeft een basis nodig, een vruchtbare bodem. Op het Marcanti College vormt het totale veiligheidsbeleid, waarin de veiligheidsprojecten een grote rol innemen, deze basis.

Veiligheidsbeleid Marcanti College

Accent op:

- ✓ Goede omgangsvormen
- ✓ Open communicatie

Veiligheidsprojecten:

- ✓ Leren leerlingen en team bewust en verantwoordelijk met elkaar om te gaan
- ✓ Versterken sociaal-emotionele vaardigheden als:
 - grenzen stellen
 - begrip tonen voor elkaars standpunt
 - omgaan met conflicten

- benoemen van gedrag
 - emoties onder controle krijgen
-

Veiligheidsbeleid Marcanti College

Op het Marcanti College wordt zeer veel waarde gehecht aan goede omgangsvormen en een open communicatie.

Veiligheidsprojecten en trainingen voor zowel leerlingen als docenten leveren hieraan een bijdrage en leren leerlingen en team bewust en verantwoordelijk met elkaar om te gaan en ze versterken sociaal-emotionele vaardigheden.

Om u een indruk te geven van de projecten voor de leerlingen:

In het eerste jaar krijgen ze een training in:

- effectief communiceren
- en omgaan met conflicten.

In het tweede jaar krijgen de leerlingen o.a. het project

- grenzen
- en worden per klas 4 leerlingen getraind als gespreksleider.

In het derde jaar wordt een groep van 16 leerlingen, - de beste gespreksleiders uit het tweede jaar -, opgeleid tot peermentor, een soort hulpmentor in de brugklas.

Zij helpen de mentor in zijn of haar brugklas, zijn aanspreekpunt voor de brugklassers, bespreken in de klas de omgangsregels, geven voorlichting over projecten en activiteiten, en helpen met surveilleren. Daar hebben zij ook een voorbeeldfunctie voor de jongere kinderen.

Het beleidsplan en de praktijk

"Van theoretisch naar praktisch"

Plan van aanpak: acties en activiteiten

- ✓ Regels
 - ✓ Ouders
 - ✓ Leerlingen
 - ✓ Leerstof en projecten
 - ✓ Docenten
 - ✓ Incidentenoverleg
 - ✓ Gespreksprotocol
 - ✓ Directie
-

Het beleidsplan en de praktijk

Ons beleidsplan bleek in de praktijk erg theoretisch.

De uitgangspunten, waarden en doelstellingen waren prachtig geformuleerd, maar wat gebeurde er concreet? Wat waren de zichtbare en meetbare acties en resultaten?

Het beleidsplan werd, met behulp van het SLO, omgezet in een praktisch, uitvoerbaar plan van aanpak waarin acties en activiteiten werden beschreven. Op een enkel onderdeel na zijn ook alle plannen uitgevoerd. Over de onderdelen waarop het plan van aanpak betrekking heeft ga ik u meer vertellen.

De regels

" Heldere uitgangspunten, regels en waarden "

Mensen komen uit verschillende culturen.
Mensen hebben een verschillend geloof.
Mensen verschillen in seksuele geaardheid.
Mensen zien er verschillend uit.

Voor het personeel en de leerlingen van het Marcanti College geldt:

- ✓ Je mag over al deze dingen verschillend denken.
- ✓ Het is verboden hierover iets te zeggen of te schrijven dat beledigend, bedreigend of discrimineren is.

" Je kunt denken wat je wilt, maar niet altijd zeggen wat je denkt "

De regels

Wij hebben geprobeerd in korte heldere zinnen duidelijk te maken hoe wij vinden dat personeel en kinderen op het Marcanti met elkaar om moeten gaan.

Vanaf de eerste minuut dat de kinderen de school binnen komen maken wij duidelijk dat iedereen mag denken wat hij of zij wil, maar dat je op het Marcanti niet zomaar kunt zeggen wat je denkt. Eerst ga je nadenken of wat je zegt niet beledigend, bedreigend of discriminerend is.

Dat mensen een verschillende seksuele voorkeur hebben en dat daarover geen beledigende opmerkingen gemaakt mogen worden wordt expliciet genoemd.

In het werken met kinderen is weinig vanzelfsprekend en het belang van, vanaf de eerste minuut, duidelijk aangeven wat wel en niet wordt getolereerd, moet niet onderschat worden.

De ouders

- ✓ Uitgangspunten, regels en waarden betrekken bij inschrijfvoorwaarden.
 - ✓ Inschrijfformulier ondertekenen.
 - ✓ Uitgangspunten, regels en waarden op algemene ouderavond onderdeel van programma.
 - ✓ Uitgangspunten, regels en waarden onderwerp van gesprek bij kennismaking met mentor.
 - ✓ Direct betrekken bij ongewenst gedrag van leerlingen.
-

De ouders

Ook de ouders worden onmiddellijk op de hoogte gebracht van de wijze waarop wij op het Marcanti met elkaar omgaan.

De regels die u zojuist heeft kunnen lezen staan boven aan het inschrijfformulier. Als de ouders hun kind komen inschrijven worden deze regels besproken en wordt aan de ouders uitgelegd dat, als zij hun kind inschrijven, zij ook deze regels onderschrijven.

De leerlingen

- ✓ Mentorlessen over omgangsregel.
 - ✓ Veiligheidsprojecten.
 - ✓ Zij- instromers informeren over omgangsregels.
 - ✓ Schoolwisselaarsconvenant.
 - ✓ Informatie over sites homoseksualiteit.
 - ✓ In mediatheek literatuur, tijdschriften en artikelen over homoseksualiteit.
-

De leerlingen

De leerlingen krijgen in de eerste weken van het nieuwe schooljaar, in de eerste *en* tweede klassen, een serie lessen over onze omgangsregels.

In deze lessen maken we de kinderen, aan de hand van voorbeelden, duidelijk dat we beledigende opmerkingen over homoseksualiteit niet tolereren.

Daarnaast hebben wij de veiligheidsprojecten waarover ik u eerder vertelde.

Zij-instromers worden apart genomen en met hen worden de regels ook doorgesproken.

Via het schoolwisselaarsconvenant houden we in de gaten om welke reden kinderen van school gewisseld zijn.

In de mediatheek zijn sites over homoseksualiteit opengesteld en zijn literatuur, tijdschriften en artikelen over dit onderwerp aanwezig.

Leerstof en projecten

- ✓ In de Veiligheidsprojecten zijn voorbeelden van diversiteit in leefstijlen en casussen opgenomen.
 - ✓ Lesmateriaal Verzorging, Biologie en Maatschappijleer wordt aangepast.
-

De leerstof

In de veiligheidsprojecten die door de mentoren gegeven worden, zijn voorbeelden van diversiteit in leefstijlen en casussen opgenomen. Op deze wijze worden de waarden, omgangs- en gedragsregels telkens weer genoemd.

Het lesmateriaal van Verzorging, Biologie en Maatschappijleer, dat al items over homoseksualiteit bevat, moet nader worden bekeken en aangepast. Op dit moment het enige punt uit het plan van aanpak dat nog gerealiseerd moet worden

Docenten

- ✓ In jaarlijkse enquête sociale veiligheid homoseksualiteit explicieter opnemen.
- ✓ Scholing:
 - Training "Effectief communiceren"
 - Training "Omgaan met grensoverschrijdend gedrag".
- ✓ Homobeleid vast gesprekspunt in sollicitatiegesprek.
- ✓ Incidentenoverleg.
- ✓ Gespreksprotocol.

De docenten

In de enquête over sociale veiligheid wordt homoseksualiteit explicieter opgenomen.

De scholingen: " Effectief communiceren " en " Omgaan met grensoverschrijdend gedrag " worden aangeboden om de professionaliteit van de docenten te vergroten. Het heeft geen zin om alleen de leerlingen te trainen in effectief communiceren als de docenten niet het goede voorbeeld geven. Het heeft geen zin leerlingen te leren waar de grenzen liggen als docenten niet met grensoverschrijdend gedrag weten om te gaan.

Alle docenten volgen de training "Omgaan met grensoverschrijdend gedrag".

Voor de training "effectief communiceren" schrijven docenten zich vrijwillig in.

Het homobeleid van het Marcanti College is een vast gesprekspunt tijdens een sollicitatiegesprek geworden.

Op het Marcanti College wordt geappelleerd aan, en gebruik gemaakt van, de kennis van het docententeam en wordt het team zo veel mogelijk bij het tot stand komen van beleid betrokken.

Daarom is het incidentenoverleg ingevoerd.

Een aantal keer per jaar komt een groep docenten bij elkaar. In deze groep zijn de verschillende bouwen vertegenwoordigd, de coördinatoren, de conciërges en de directie. Leden van de groep kunnen een incident inbrengen. In de groep wordt het incident besproken.

Het doel is zicht te krijgen op de verschillende opvattingen die er in de school bestaan en te leren van incidenten voor de toekomst.

Samen met het hele team is, weer onder deskundige leiding, het Gespreksprotocol opgesteld.

Om de docenten zoveel mogelijk bij het opstellen van het protocol te betrekken en om gebruik te maken van de expertise van de docenten, is gekozen voor een werkvorm waarbij eerst een klein deel van de docenten werd geschoold.

Vervolgens heeft deze groep docenten de werkgroepen waarin aan het gespreksprotocol werd gewerkt voorgezeten.

Gespreksprotocol 1

Ontwikkeld door hele team

Bruikbaar bij:

- ✓ Groepsgesprekken over gevoelige onderwerpen.
- ✓ Calamiteiten.

Doel:

- ✓ Laag spanningsniveau.
 - ✓ Groepsmening doorbreken.
 - ✓ Kennis nemen van verschillende gezichtspunten.
-

Het gespreksprotocol 1

Het gespreksprotocol is te gebruiken bij groepsgesprekken over gevoelige onderwerpen en calamiteiten.

Homoseksualiteit is een gespreksonderwerp dat door veel docenten als moeilijk wordt ervaren:

- de gemoederen raken snel verhit;
- beledigende opmerkingen zijn moeilijk in de hand te houden;
- kinderen durven zich niet te uiten onder druk van de groepsmening;
- het wordt al gauw de mening van de docent ten opzichte van de mening van de groep;
- emoties gaan een rol spelen;
- aan het eind van het gesprek denk je "waar zijn wij nou helemaal mee bezig?"

Het gespreksprotocol is een vorm van lesorganisatie waardoor deze valkuilen vermeden worden.

Gespreksprotocol 2

Schematisch overzicht:

- ✓ Benoemen emoties.
- ✓ Regels voor gesprek vaststellen.
- ✓ Individueel gezichtspunt beschrijven.
- ✓ Uitwisseling in kleine groepen.
- ✓ Gezichtspunten op bord noteren.
- ✓ Conclusie trekken.

Docenten die het lastig vinden, kunnen een gesprek samen met een collega voeren.

Het gespreksprotocol 2

Schematisch ziet zo'n les er als volgt uit:

- In geval van calamiteiten worden waarneembare emoties benoemd.
- De regels voor het gesprek worden vastgesteld (standaardblad).
- De leerlingen schrijven individueel hun gezichtspunt op.
- De gezichtspunten worden in kleine groepen besproken.
- De gezichtspunten (die niet beledigend zijn) worden op het bord genoteerd.
- De docent kan neutraal aanvullende gezichtspunten geven.
- De docent trekt een conclusie.

Alle docenten oefenen met de kinderen deze organisatievorm.

Docenten die aangeven moeite te hebben met het voeren van de gesprekken kunnen ondersteuning krijgen.

Directie

- ✓ Open staan voor alle signalen.
 - ✓ Anticiperen en reageren.
 - ✓ Voorwaarden scheppen.
 - ✓ Implementeren van beleid.
-

De directie

Ten aanzien van het maken van beleid is het de taak van de directie om:

- open te staan voor alle signalen;
- te anticiperen en reageren;
- en voorwaarden te scheppen.

Het allerbelangrijkste is om telkens opnieuw vast te stellen of het beleid daadwerkelijk wordt uitgevoerd.

Om dit voor elkaar te krijgen is het nodig om voor alle uit te voeren beleidsonderdelen iemand eindverantwoordelijk te maken. Op deze wijze is de kans het grootst dat het beleid levend blijft.

Amsterdam 29 september Marcanti College Ida ter Haar